

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 9.4.2008
COM(2008) 179 окончателен

2008/0069 (COD)

Предложение за

ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в
професионалното образование и обучение**

[SEC(2008) 440
SEC(2008) 441]

(представена от Комисията)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1) КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Целта на предложената препоръка е да бъде създадена Европейска референтна рамка за осигуряване на качество (по-нататък наричана „Рамката“) като референтен инструмент за подпомагане на държавите-членки за насърчаване и наблюдаване на непрекъснатото подобряване на техните системи на професионално образование и обучение (ПОО) въз основа на общи европейски референции. Рамката следва да допринесе за подобряване на качеството на ПОО и за изграждане на взаимно доверие в националните системи на ПОО в рамките на истинско пространство без граници на ученето през целия живот.

Професионалното образование и обучение (ПОО) е важен елемент в стремежа на ЕС да стане по-конкурентоспособен и социално интегриран, както е очертано в Лисабонската стратегия. Създаването на основано на знанието общество, което е в основата на стратегията, трябва да бъде изградено на основата на инвестиции в човешките ресурси и подобряване на тяхното качество. Основни съставки на този процес са по-ефективното използване на ресурсите и ориентирана към бъдещето структура на ПОО, включваща нови подходи към обучението както в училище, така и на работното място.

Широкият обхват на тази цел е отразен в начина, по който е организирано ПОО в целия ЕС – националните и регионалните програми отговарят на различни стандарти и дават достъп до множество различни квалификации. Различието означава, че е налице огромно пространство за взаимно обучение и за размисъл на равнище ЕС относно бъдещата организация. Това също означава, че Европа изисква общи отправни точки, за да се гарантира прозрачност, последователност и преносимост между множеството насоки на развитие в Европа. Това следва да се осъществи, без да се нарушава автономията на държавите-членки в управлението на системите на ПОО.

С определената от Европейския съвет в Барселона през 2002 г. цел за превръщане на европейските системи на образование и обучение в световен еталон за качество до 2010 година, се поставя въпросът за начина на изграждане и гарантиране на качеството на системите на ПОО в центъра на политическата програма в областта на образованието и обучението. Резолюцията на Съвета¹ и Декларацията² на отговарящите за професионалното образование и обучение европейски министри относно насърчаване на засилено европейско сътрудничество в областта на ПОО, с които бе поставено началото на Копенхагенския процес, предоставиха важни указания за постигане на целта от Барселона.

Последвалото европейско сътрудничество позволи обмен на опит, взаимно обучение и изграждане на консенсус. По този начин беше трасиран пътят към общи принципи, насоки и инструменти за развитие на качеството, което доведе до създаване на Обща рамка за осигуряване на качество в ПОО (ОРОК) през 2003 г. Подходът на ОРОК беше подкрепен от Съвета³, който прикани държавите-членки и Комисията да насърчават

¹ 19 декември 2002 г. (ОВ 2003/С 13/02)

² Приета в Копенхаген на 29 и 30 ноември 2002 г.

³ Заключение на Съвета относно осигуряването на качество в професионалното образование и обучение, 18 май 2004 г.

този процес чрез практически инициативи с участието на съответните заинтересовани страни на доброволна основа.

Съвместима с повечето съществуващи системи, ОРОК предостави общи принципи и отправна точка, което направи възможно насърчаването на известен брой инициативи на европейско и на национално равнище⁴. Въпреки това критериите за качество, примерните дескриптори и показатели, подпомагащи прилагането на ОРОК, са недостатъчно ясни и правят този инструмент труден за общо въвеждане.

Няколко страни подчертаха необходимостта от укрепване на положението на ОРОК. При всички обстоятелства, към момента на обявяване на подкрепата на Съвета през 2004 г. беше призната необходимостта от по-нататъшно разработване на ОРОК. В заключение в Комюникето от Хелзинки през 2006 г. за преразглеждане на приоритетите на Копенхагенския процес се подчертава необходимостта от осъществяване на напредък от ОРОК към култура на подобряване на качеството.

Предложената препоръка се основава на опита, придобит по време на използването на ОРОК и отговаря на искания, отправени от държавите-членки.

Системите на образование и обучение трябва да са достатъчно гъвкави, за да отговорят на широк кръг потребности, като запазват цялостната последователност на различните равнища на прилагане. Ефективността и ефикасността на предоставянето на обучение в отговор на тези потребности трябва редовно да се оценява, наблюдава или подобрява въз основа на доказателствата.

Осигуряването на качество⁵ е средство за постигане на тази цел. То следва да се разглежда като инструмент за непрекъснато подобряване на ПОО въз основа на повтарящи се дейности за осигуряване на качество, чрез които се създава подходяща взаимнообвързаност между планиране, прилагане, преценка/оценка и преразглеждане на ПОО. Осигуряването на качество предполага системен подход към качеството с ясна насоченост към ролята на участниците на различни равнища и към начина, по който те осъществяват връзка помежду си. То следва да включва и начини за наблюдение на осъществяването на ПОО и да използва мерки за подкрепа на преразглеждането и подобряването на ПОО на системно равнище и на равнището на доставчика.

Този подход към осигуряването на качество е отразен в общите принципи за осигуряване на качество в образованието и обучението, съдържащи се в приложение 3 към Препоръката относно създаване на ЕСР (Европейска сертификационна рамка).

Съществуващи разпоредби в областта на предложението

В резултат на Резолюцията на Съвета и Декларацията от 2002 г. („Копенхагенски процес“) беше създаден импулс, последван от Заключенията на Съвета от май 2004 г. и от Комюникето от Хелзинки от 2006 г. Освен че се подчертава необходимостта от надграждане на ОРОК, с Комюникето се отправя призив за по-широко участие в ЕМОКПОО (Европейска мрежа за осигуряване на качество в професионалното

⁴ За повече подробности, вж. <http://communities.trainingvillage.gr/quality>

⁵ По смисъла на препоръката, използваните определения се основават на речника на Cedefop относно качеството при обучението (работен документ, ноември 2003 г.) <http://communities.trainingvillage.gr/quality>

образование и обучение)⁶. ЕМОКПОО е създадена с цел улесняване на обмяна на опит, взаимно обучение и изграждане на консенсус, както и с цел подпомагане, изпитване и допълнително разработване на ОРОК. В няколко страни ЕМОКПОО се подкрепя от национални референтни точки по осигуряване на качеството (НРТОК)⁷.

Осигуряването на качество беше разработено в други области, имащи отражение върху ПОО. Министерската среща в Берген през 2005 г. и препоръката относно развитието на европейското сътрудничество в областта на осигуряването на качеството във висшето образование⁸ предоставиха стандарти и насоки за осигуряване на качеството на висшето образование. Препоръката относно Европейската харта за качество на мобилността⁹ въвежда концепции за осигуряване на качество при разработване и прилагане на действия в подкрепа на мобилността.

През последните години се наблюдава засилване на вниманието, което се отделя на равнище ЕС и на национално равнище за насърчаване на качеството на ПОО. Рамката следва да се превърне в средство за предоставяне на нов тласък за постоянно подобряване на практиките по управление на качеството и, в крайна сметка, на системите на ПОО.

Рамката изцяло зачита правомощията на държавите-членки. Тя цели да насърчи:

- създаването на по-добре развити и по-последователни системи за осигуряване на качеството и за неговото подобряване в отделните страни;
- увеличаването на прозрачността на осигуряването на качеството и подобряването на системите и подходите в областта на ПОО, увеличаването на взаимното доверие и улесняването на мобилността;
- сътрудничеството и взаимното обучение с цел подпомагане на участието на заинтересуваните страни в културата на подобряване на качеството и отчетността на всички равнища.

Рамката е част от поредица от мерки, имащи за цел да подкрепят постоянното подобряване на качеството и управлението на системите на ПОО. Това включва

⁶ ЕМОКПОО е създадена през октомври 2005 г. от Европейската комисия вследствие положително становище на Консултативния комитет по професионално обучение. Членовете на Комитета са определени от държавите-членки, страните кандидатки, страните от ЕАСТ-ЕИП и организациите на европейските социални партньори по ясна процедура

⁷ В повечето участващи страни, ЕМОКПОО разчита на национални референтни точки за осигуряване на качеството, създадени с цел активна подкрепа за изпълнение на работната програма на мрежата и повишаване на осведомеността/поддържане на информираността на съответните заинтересувани страни за дейностите на мрежата. Тези референтни точки са създадени на базата на съответните органи (или обединяват такива органи) на национално равнище и осъществяват връзка с широк кръг заинтересувани страни

⁸ Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2006 г. относно развитие на сътрудничеството в областта на осигуряване на качеството на висшето образование, 2006/143/ЕО, ОВ L 64/60 от 4.3.2006 г.

⁹ Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно трансгранична мобилност в рамките на Общността с цел образование и обучение: Европейска харта за качество на мобилността, ОВ L 394/5, 30.12.2006 г., (2006/961/ЕО)

Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот¹⁰, Европейска система за кредити в образованието и професионалното обучение за ПОО¹¹ и общи европейски принципи за определяне и оценка на неформално и самостоятелно учене¹².

Използването на Рамката ще бъде доброволно. Основните ѝ потребители ще бъдат органите на държавно управление и органите, натоварени с осигуряването и подобряването на качеството.

Съвместимост с другите политики и цели на Съюза

Чрез използването на Рамката ще се допринесе за постигане на целта на Европейската стратегия за заетост за осъществяване на по-ефикасни инвестиции в човешки капитал. По-конкретно, чрез нея тя ще бъде даден принос за подобряването на качеството и ефикасността на инвестициите в човешки капитал чрез по-добро образование и придобиване на умения в съответствие с Насоките в областта на политиката на заетост (2005-2008 г.)¹³ и най-вече Насока № 24.

По подобен начин със Съобщението относно политиката на сближаване¹⁴ се обръща внимание на необходимостта от укрепване на инвестициите в човешкия капитал чрез по-добро образование и придобиване на умения, и чрез реформиране на системите за образование и обучение чрез използване на общи европейски референции и принципи. С документа държавите-членки се призовават да използват ресурсите по цел „Сближаване“, за да подобрят, наред с другото, качеството и ефикасността на предвижданията в областта на образованието и обучението.

2) КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСУВАНИ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЛИЯНИЕТО

Консултация със заинтересувани страни

Методи за консултация, основни целеви сектори и общ профил на респондентите

Предложението е направено въз основа на работата, осъществена в сътрудничество с широк кръг органи със специални компетенции в областта на развитието на качеството на ПОО. Това сътрудничество се осъществи в рамките на Европейския форум относно качеството на ПОО (2001-2002 г.), техническа работна група по въпросите на ПОО (2003-2004 г.) и от 2005 година, чрез ЕМОКПОО.

ЕМОКПОО обединява различни институции от 25 страни, които участват в работната програма „Образование и обучение 2010 г.“, и европейските социални партньори.

¹⁰ Предложение за препоръка на Европейския парламент и на Съвета относно създаването на Европейска квалификационна рамка за ученето през целия живот COM(2006) 479 окончателен, Брюксел, 5.9.2006 г.

¹¹ Работен документ на службите на Комисията. Европейска система за кредитиране за професионалното образование и обучение; система за прехвърляне, натрупване и признаване на резултатите от обучението в Европа; SEC (2006) 1431 - 31 октомври 2006 г.

¹² Заключение на Съвета и представителите на правителствата на държавите-членки, среща в рамките на Съвета относно общите европейски принципи за определяне и оценка на неформалното и неофициалното обучение 9175/04 EDUC 101 SOC 220 18 май 2004 г.

¹³ Решение на Съвета от 12 юли 2005 г. относно Насоките в областта на политиката на заетост на държавите-членки (2005/600/ЕО), ОВ L 205/21, 6.8.2005 г.

¹⁴ Съобщение на Комисията, Политика на сближаване в подкрепа на растежа и заетостта: Стратегически насоки на Общността 2007-2013, COM (2005) 0299, 5.7.2005 г.

Освен това, тя отразява гледните точки на още по-широка група от заинтересувани страни, които участват в специфичните дейности на работната програма на ENQAVET и на НРТОК, която обединява широк кръг заинтересувани страни на национално равнище. Комисията се консултира също и с генералния директор за ПОО (ГДПОО) и с Консултативния комитет за професионално обучение (ККПО), който включва представители на правителства, синдикати и организации на работодателите от всяка държава-членка. ККПО даде положително становище относно проектопредложението на Комисията на заседанието, състояло се на 14-15 юни 2007 г.

Обобщение на отговорите и методи за отчитането им

Посочената консултация потвърждава широката подкрепа за рамката.

Особен акцент беше поставен върху договореностите относно прилагането и необходимостта да се запазят референтните критерии и дескриптори във възможно най-опростен вид. Изразена беше също подкрепа за показателите за качество, както и за това ЕМОКПОО да бъде приканена да извърши допълнителна работа в сътрудничество с Постоянната група за изработване на показатели и модели за сравнение.

Натрупване и използване на опит

Обхванати области на науката/практиката

Cedefop¹⁵ предостави солидна научна и техническа подкрепа, докато ETF¹⁶ установи постоянна връзка предимно със страните – кандидатки.

Използвана методология

Рамката се основава на ОРОК, която беше разработена въз основа на консенсус, като бяха взети предвид различните национални подходи за подобряване на качеството и, по-конкретно чрез определяне на случаи на добри практики. По-конкретно, тя доказва, че е възможно да се установят общи за повечето страни проблеми в областта на осигуряването на качество и да се изработи референтен комплекс от показатели за качество.

Бяха определени и анализирани над 200 показателя. Списъкът беше съкратен чрез предоставянето на приоритетно място на показателите, които могат да подкрепят осигуряването на качеството както на системно равнище, така и на равнище на доставчиците и които притежават потенциал да бъдат използвани при сравнения между страните и при взаимното обучение. Беше взета под внимание и нуждата от свързване на подобряването на качеството на ПОО с по-обща европейски цели, като повишаване на заетостта, подобряване на съпадението между предлагането на обучение и нуждите на потребителите, и насърчаване на по-лесен достъп до учене през целия живот. Практическият опит от европейските и националните проекти, най-вече обучението между равнопоставени партньори позволиха да бъдат установени по-добре показатели на равнище доставчик и на равнище система. Допълнителните инструменти, които бяха разработени, могат да улеснят прилагането на рамката. Европейският справочник за

¹⁵ Европейски център за развитие на професионалното обучение

¹⁶ Европейска фондация за обучение

самооценка¹⁷ има за цел да помогне на доставчиците на ПОО да подобрят качеството на предлаганото обучение. Наръчникът от европейската партньорска проверка за началното ПОО също бе разработен въз основа на проекти по програмата „Леонардо да Винчи“¹⁸. Наръчникът беше изпитан по-късно в нов проект по програмата „Леонардо“¹⁹.

Принципите и критериите на ОРОК бяха запазени на сравнително неутрално равнище, за да могат да бъдат развивани и усъвършенствани в зависимост от специфичния контекст. Редица европейски страни вече разработиха национална рамка за осигуряване на качеството въз основа на ОРОК. Няколко проучвания и практически проекти помогнаха за по-нататъшното развитие на ОРОК. Информация за тях се съдържа във „Виртуалната общност на Cedefop“ (<http://communities.trainingvillage.gr>).

Основни консултирани организации/експерти: Обобщение на получените и използвани съвети: Средства, използвани за предоставянето на достъп на обществеността до съветите на експертите

Вж. по-горе (методи за консултация ...)

Оценка на въздействието

Целта на оценката на въздействието е да се анализират различните начини за осигуряване на дейността на Рамката, както и най-подходящият вариант за избор на подходящ правен инструмент. Докладът по оценка на въздействието бе внесен в Съвета по оценка на въздействието (СОВ) и взема под внимание препоръките на СОВ относно различните правни възможности.

Налице е многократно демонстриран в заключенията на Съвета и в рамките на Копенхагенския процес консенсус за подкрепа на модернизацията и подобряването на ПОО. Постоянният обмен, осъществяван след 2003 г., позволи да се разбере каква ценност представлява да се развива осигуряването на качество на ПОО в ЕС. Ролята на всеки инструмент на ЕС следва да бъде да насърчава, улеснява и подкрепя действия на равнище държави-членки, в съответствие с принципа на субсидиарност. Първият въпрос във връзка с оценката на въздействието се отнася до избора на инструмент, чрез който тя да бъде осъществена. Бяха разгледани пет възможности.

1. *Липса на инструмент на европейско равнище* би означавало да се продължи въз основа на съществуващите принципи на ОРОК. Все пак, досегашният опит подсказва, че въздействието на настоящата рамка бе ограничено, що се отнася до насърчаването на държавите-членки да окуражават нейното използване. Настоящият статут на рамката затруднява страните – участнички да използват пълноценно системата и да извличат ползи от партньорските проверки и

¹⁷ „Европейски справочник за самооценка на доставчиците на ПОО”, Cedefop, септември 2003 г.

¹⁸ „Наръчник от европейската партньорска проверка за начално ПОО”, Gutknecht-Gmeiner, Maria; Lassnigg, Lorenz; Stöger, Eduard; de Ridder, Willem; Strahm, Peter; Strahm, Elisabeth; Koski, Leena; Stalker, Bill; Hollstein, Rick; Alluli, Giorgio; Kristensen, Ole Bech (Виена, юни 2007 г.)

¹⁹ „Разширена партньорска проверка”(EAC/32/06/13m LE-78CQAF), www.peer-review-education.net; „Разширена партньорска проверка”(EAC/32/06/13m LE-78CQAF), www.peer-review-education.net;

обмяната на опит. Редица страни вече посочиха нуждата от по-мошен инструмент в подкрепа на прилагането на референциите на ЕКР спрямо ОРОК.

2. *Съобщение на Комисията*, което излага идеите на Комисията относно осигуряването на качество. Все пак при приемането му няма да участват нито държавите-членки, нито Европейският парламент, и това няма да доведе до политическия ангажимент, необходим за осигуряване на надеждност за Рамката и за гарантиране на прилагането ѝ на национално равнище.
3. *Препоръка на Комисията* ще бъде израз на гледната точка на Комисията, но нито държавите-членки, нито Европейският парламент ще бъдат включени в определянето ѝ, и това няма да доведе до политическия ангажимент, необходим за гарантиране на прилагането ѝ на национално равнище, което е от ключово значение за успешното европейско сътрудничество в тази област. Използването на Препоръката на Комисията би създавало опасност да се приеме мярка, която противоречи на принципа за субсидиарност.
4. *Препоръка на Европейския парламент и на Съвета съгласно членове 149 и 150 от Договора* ще бъде силен политически сигнал за намерението на институциите да се ръководят от заключенията на Съвета от 2004 г. за развиване и предоставяне на системи на ПОО и следователно за улесняване на мобилността в рамките на Европа. Изглежда, че с този вариант се отговаря на очакванията на държавите-членки, социалните партньори и другите заинтересувани страни, подпомага се подобряването на качеството на системите на ПОО чрез европейско сътрудничество и се запазва доброволният характер на инструмента. Нещо повече, използването на Препоръката в тази област ще бъде в съответствие с други подобни инициативи като ЕКР.
5. *Решение на Европейския парламент и на Съвета въз основа на членове 149 и 150 от Договора* ще изисква приемане на принципи и задължения, по силата на които държавите-членки ще съобразяват системите си за качество с рамката. Това ще наложи приемането на хармонизирани показатели за сравнение и стандарти на европейско равнище и действителни задължения държавите-членки да прилагат стандартите. Налице е пълен консенсус сред заинтересуваните страни, според които използването на рамката следва да бъде изцяло на доброволен принцип.

3) ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Обобщение на предложените действия

Предложената препоръка създава Рамка за подпомагане на държавите-членки да насърчават и наблюдават подобряването на качеството на системите на ПОО. Прилагането ѝ е на доброволен принцип.

Текстът препоръчва държавите-членки да насърчават използването на рамката в подкрепа на непрекъснатото подобряване на качеството на ПОО и по-нататъшното му развитие. Той препоръчва също рамката да се използва за насърчаване на всеобхватното сътрудничество и обмяната на опит чрез ЕМОКПОО, за укрепване и по-нататъшно развитие на националните референтни точки за осигуряване на качество и за

наблюдение на прилагането на рамката с оглед осъществяване на преглед на препоръката пет години след приемането ѝ, ако това е необходимо.

Намерението на Комисията е да подкрепи държавите-членки в осъществяването на горепосочените задачи, по-конкретно чрез Програмата за учене през целия живот и чрез наблюдението на напредъка по прилагането на рамката в контекста на Работната програма „Образование и обучение 2010 г.“

Правно основание

Член 149, в който се предвижда, че „Общността допринася за развитието на качествено обучение“ и член 150, в който изрично се предвижда, че „действията на Общността имат за цел (...) да подобрят първоначалната и продължаваща квалификация (...)”.

Принцип на субсидиарност

Предложението е съвместимо с принципа на субсидиарност, тъй като предложението не попада в сферата на изключителната компетенция на Общността.

Основната функция на рамката е да предостави одобрени наднационални референции, които могат да помогнат на държавите-членки и на заинтересуваните страни да документират, развиват, наблюдават, оценяват и подобряват ефикасността на разпоредбите си в областта на ПОО и на практиките по управление на качеството. Тя предоставя също основа и общ език за предоставяне на информация на национално и европейско равнище. Това на свой ред ще увеличи прозрачността и последователността на политиката и практическото ѝ осъществяване между страните и в тях, и следователно ще подобри ПОО в Европейския съюз. Това не може да бъде постигнато самостоятелно от държавите-членки.

Действията на Общността ще постигнат по-добре целите на предложението поради следните причини:

- Предизвикателствата, свързани с прозрачността и последователността на политиката и практическото ѝ осъществяване по отношение на осигуряването на качеството на ПОО в рамките на страните се споделят от всички държави-членки; те не могат да бъдат посрещнати единствено на национално или отраслово равнище;
- Ако всички 27 държави-членки трябваше да преговарят отделно и некоординирано с другите държави-членки по сключване на двустранни споразумения в областта, обхваната от посочената препоръка, това би довело до създаване на изключително усложнена и непрозрачна цялостна структура на европейско равнище;
- Предложението предоставя съвместна рамка с общи критерии за качество, примерни дескриптори и показатели в подкрепа на последователното развитие на качеството на ПОО между страните и улесняване на наднационалното сътрудничество. Посочените функции не могат да бъдат осигурени чрез действия на национално равнище.

Принцип на пропорционалност

Предложението е съвместимо с принципа на пропорционалност, тъй като не заменя, нито определя национални системи и/или подходи за осигуряване на качество и предоставя изпълнението на препоръката на държавите-членки.

Избор на правни инструменти

Препоръка на Европейския парламент и на Съвета

4) ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Държави-членки:

Рамката няма за цел да замени съществуващите системи и не изисква създаването на нови структури, като ще бъдат използвани съществуващите системи на отчитане и ще се намалят административните формалности. Тя се основава на съществуващия опит и на случаите на най-добри практики на държавите-членки и на други страни – участнички.

Бюджет на ЕС:

Не се очакват финансови последици за бюджета на ЕС, тъй като програмата за учене през целия живот, „Леонардо да Винчи“, включва специални разпоредби за подкрепа на инициативи в тази област. Следва да бъдат предвидени само разходи по осъществяване на наблюдение.

5) ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Клауза за преразглеждане/преработка/край на валидността

Предложението включва клауза за край на валидността.

Европейско икономическо пространство

Страните от Европейското икономическо пространство доброволно взеха участие в процеса на европейско сътрудничество, лансиран в Копенхаген през 2002 г. и бяха напълно асоциирани към развитието на рамката. Следователно е възможно предложената препоръка да бъде приложима към тях.

Подробно обяснение на предложението

Основните потребители на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество ще бъдат националните/регионалните власти и обществени и частни организации, натоварени с осигуряването и подобряването на качеството, включително на равнище на доставките. Все пак подобряването на качеството на разпоредбите в областта на ПОО е от ключово значение, за да се отговори на нуждите на потребителите, следователно Рамката е от изключително значение за крайните потребители на системата.

В Рамката се съдържат също и предвиждания за засилено сътрудничество и по-голямо взаимно доверие между националните заинтересувани страни и международните отраслови организации, участващи в образованието и обучението. Успешното ѝ прилагане изисква все пак националните органи в областта на обучението и

образованието и другите обществени и частни заинтересувани страни да се придържат доброволно към нея. Трябва да бъде обърнато особено внимание на разработването на помощен и инструктивен материал чрез тестове, експериментиране и пряко сътрудничество.

Европейската референтна рамка за осигуряване на качество на ПОО следва да играе ключова роля в този процес, като се има предвид, че нейните членове официално се назначават от държавите-членки, страните – кандидатки, страните от ЕАСТ и ЕИП и организациите на европейските социални партньори. Освен това, прилагането на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество следва да бъде улеснено на европейско равнище от Комисията и агенции като Cedefop и Европейската фондация за обучение.

Рамката включва:

- цикъл за осигуряване и подобряване на качеството, включващ планиране, прилагане, анализ/оценка и преглед на ПОО, подкрепени от общи критерии за качество (приложение 1 към предложението), примерни дескриптори и показатели (приложение 2 към предложението);
- процес на наблюдение, включващ съчетание от вътрешни и външни механизми за оценяване, които следва да бъдат определени по целесъобразност от държавите-членки, за да установят: i) трайността на системите, процесите и процедурите; ii) области, които следва да бъдат подобрени.
- използването на измервателни инструменти с цел предоставяне на доказателства за ефективност.

Рамката установява систематичен подход по отношение на качеството, включващ очертаване на ролята на действащите на различни равнища фактори и на начините, по които могат да бъдат наблюдавани постиженията в областта на ПОО. Тя предоставя измервателен инструмент в подкрепа на прегледа и подобряването на ПОО на равнище система и доставчици. Тя се основава на непрекъснат процес за осигуряване на качество, който включва: i) определяне на целите и планиране; ii) определяне на принципи в подкрепа на прилагането на средства и действия, насочени към осъществяването на посочените цели и насоки; iii) разработване на механизми за оценка на програмните предвиждания за целите и насоките, и оценка на постиженията/резултатите на равнище на индивидите, на доставчиците и на системно равнище; iv) преглед, основаващ се на съчетание от вътрешни и външни резултати от оценката, обработка на мнения и организиране на процедури за изменение.

Наблюдението включва съчетание от вътрешни и външни механизми за оценяване, които следва да бъдат целесъобразно установени от държавите-членки. Съчетанието на тези два елемента ще осигури постоянна, автентична и подлежаща на проверка обратна връзка относно напредъка към постигането на целите на политиката в резултат от въведените или планираните действия. Рамката отделя особено внимание на систематичната самооценка, разглеждана като процес, който се развива отдолу нагоре, за подобряването на качеството на предоставяното обучение.

Измерването следва да предостави доказателства дали политиките/дейностите/действията са завършени или се нуждаят от допълнително подобряване. Следователно то допринася за подобряването на управлението на системите.

Поредицата от показатели е организирана като последователна верига, която отразява целите, изходните данни, процесите и резултатите от обучението, като същевременно съсредоточава вниманието върху резултатите от ПОО и учението, отношението между системите за ПОО, ученето през целия живот, пазара на труда, заетостта и икономиката. Тя се състои от два основни показателя, четири взаимно подсилващи се показателя, които предоставят информация относно изводите и резултатите от обучението по отношение на приоритетите на политиката. Тя се допълва от два допълнителни показателя, които предоставят информация за съответния контекст, която позволява оценка на постиженията, и от два дескриптора, предоставящи допълнителна качествена информация относно фактори, определящи качеството на ПОО. С изключение на дескрипторите, всички показатели се основават на количествени данни и вследствие на това могат да подкрепят оценката на постиженията по отношение на определените цели.

Предложение за

ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално членове 149, параграф 4 и член 150, параграф 4 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията²⁰,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²²,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора²³,

като имат предвид, че:

- (1) Преходът към икономика, основана на знанието (Европейски съвет в Лисабон, 2000 г.) изисква модернизация и постоянно подобряване на системите за професионално обучение и образование (ПОО) в отговор на бързите промени в икономиката и обществото, така че тези системи да допринесат за увеличаване на заетостта и социалната интеграция и да ят улеснят достъпа до учене през целия живот за всички.
- (2) Европейският съвет в Барселона от 2002 г. определи целта до 2010 г. Европейската система за образование и обучение да бъде превърната в световна еталон за качество.
- (3) С интегрираните насоки от Лисабон за растеж и заетост 2005 – 2008 г. държавите-членки се призовават да развият достъпна система за учене през целия живот на достъпни цени, която да отговаря на променящите се нужди на основаните на знанието икономика и общество. Адаптирането и изграждането на капацитет на системите за образование и обучение са необходими, за да може се подобри тяхната степен на съответствие по отношение на пазара на труда.Ето

²⁰ ОВ С [...], [...], стр. [...].

²¹ ОВ С [...], [...], стр. [...].

²² ОВ С [...], [...], стр. [...].

²³ ОВ С [...], [...], стр. [...].

защо целите, определени в политиката в областта на образованието и обучението, следва да допълват в още по-голяма степен целите на политиката в областта на икономиката и на пазара на труда, така че да съчетават социално сближаване и конкурентоспособност.

- (4) Вследствие на резолюцията на Съвета²⁴ относно насърчаване на засиленото европейско сътрудничество в областта на ПОО („Копенхагенски процес“), както и в резултат от последвалата съвместна работа между Комисията, държавите-членки, социалните партньори, ЕИП – ЕАСТ и страните – кандидатки по определяне на приоритетите за осигуряване на качество, беше разработена Европейска референтна рамка за осигуряване на качество (по-нататък наричана „ЕРК“), която взе предвид наличния опит и „добри практики“ в различните участващи страни.
- (5) В съответствие със представения на Европейския съвет съвместен междинен доклад на Съвета и Комисията относно Работната програма за обучение и образование 2010 г. (2004 г.)²⁵ „ОРОК“ (като част от последващите действия от Копенхагенския процес) и „развитието на одобрен набор от стандарти, процедури и насоки за осигуряване на качество“²⁶ (в съответствие с Болонския процес и като част от работната програма за целите на системите за образование и обучение) следва да бъдат основни приоритети за Европа“.
- (6) Съветът от май 2004 г., посветен на образованието²⁷ подкрепи подхода на ОРОК и призова държавите-членки и Комисията, в рамките на съответните им правомощия, да насърчават прилагането ѝ на доброволен принцип, заедно със съответните заинтересувани страни.
- (7) Създаването на Европейска мрежа за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение (по-нататък наричана „ЕМОКПОО“)²⁸ предоставя европейска платформа, която позволява подходящо изпълнение на Заключенията на Съвета от 2004 г. и съобщението от Хелзинки и улеснява трайно сътрудничество между страните.
- (8) През 2006 г. Комюникето от Хелзинки подчерта необходимостта от по-нататъшно развитие и прилагане на общи европейски инструменти, предназначени по-конкретно за ПОО чрез (...), като се базираше на принципите,

²⁴ 19 Декември 2002 г. (ОВ 2003/С 13/02).

²⁵ „Образование и обучение 2010 г.“ Успехът на Лисабонската стратегия зависи от спешните реформи – Съвместен междинен доклад на Съвета и Комисията относно прилагането на подробна работна програма относно изпълнението на целите на системите за образование и обучение в Европа, 26 февруари 2004 г.

²⁶ „Осъществяване на европейско пространство за висше образование“. Комюнике от конференцията на министрите, отговарящи за висшето образование, Берлин, 19 септември 2003 г.

²⁷ Заключения на Съвета относно осигуряването на качество в професионалното образование и обучение, 28 май 2004 г.

²⁸ Европейската мрежа за осигуряване на качество на ПОО беше създадена през октомври 2005 г. от Европейската комисия в следствие на положителното становище на Консултативния комитет за професионално обучение. Членовете на Комитета са определени от държавите-членки, страните кандидатки, страните от ЕФТА-ЕИП и организациите на европейските социални партньори по ясна процедура

които са в основата на ОРОК, в съответствие със заключенията на Съвета от май 2004 г. относно осигуряване на качеството на ПОО с цел насърчаване на културата на подобряване на качеството и по-широкото участие в мрежата на ЕМОКПОО .

- (9) Настоящата препоръка установява Европейска референтна рамка за осигуряване на качество (по-нататък наричана „Рамката“) като референтен инструмент, чиято цел е да помогне на държавите-членки да развият и наблюдават постоянното подобряване на техните системи на ПОО въз основа на общи европейски референции, които изграждат и доразвиват ОРОК. Рамката следва да допринесе за подобряване на качеството на ПОО и за увеличаване на прозрачността и последователността на политиката в областта на развитието на ПОО между държавите-членки, като насърчава взаимно доверие, мобилност на работниците и учащите и учене през целия живот.
- (10) Рамката следва да включва цикъла на осигуряване и подобряване на качеството включващ планиране, прилагане, оценяване/оценка и преглед на ПОО, подкрепени от общи критерии за качество, примерни дескриптори и показатели. Процесът на наблюдение, включващ комбинация от механизми за вътрешно и външно оценяване, следва да бъде определен по целесъобразност от държавите-членки, за да се установят възможностите на системите, процесите и процедурите и областите, в които се налага подобрене. Рамката следва да включва използването на измервателни инструменти с цел предоставяне на доказателства за ефективност.
- (11) Рамката следва да се прилага както на равнището на системите на ПОО, така и на равнището на доставчиците. Тя предоставя систематизиран подход по отношение на качеството, като включва и свързва помежду им съответните равнища и действащи фактори, и следва да постави акцент върху наблюдението и подобряването на качеството, като съчетава вътрешно и външно оценяване, преглед и подкрепен от измерване процес на подобрене. Рамката следва да се превърне в основа за по-нататъшно развитие чрез сътрудничество на европейско, национално, регионално и местно равнище.
- (12) Като предоставя конкретни мерки в подкрепа на културата на оценяването и подобряването на качеството на всички равнища, настоящата препоръка допринася за използването на основани на факти политика и практика, като основа за по-ефикасни и справедливи политики в съответствие със Заключенията на Съвета от 2006 г. относно ефективност и справедливост на европейските системи на образование и обучение²⁹.
- (13) Настоящата препоръка следва да вземе предвид общите „Принципи за осигуряване на качеството в образованието и обучението“, които са включени в приложение 3 към препоръката на Европейския парламент и Съвета относно създаването на Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот (по-нататък наричана „ЕКР“)³⁰. Следователно рамката следва да подкрепя

²⁹ Европейски съвет 23-24 март 2006 г., Заключения на Председателството, Съобщение и заключения на Съвета относно ефективност и справедливост на европейските системи на образование и обучение COM (2006) 481 и ОВ 2006/С 298/03.

³⁰ ОВ С [...], [...], стр. [...].

прилагането на ЕКР. Тя следва също така да подкрепя прилагането на други европейски инструменти, като Европейската кредитна система в ПОО (по-нататък наричана ЕКС)³¹ и общите европейски принципи за определяне и оценка на неформално и неофициално обучение³²

- (14) Настоящата препоръка е в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 5 от Договора, доколкото нейната цел е да подкрепя и допълва действията на държавите-членки чрез улесняване на по-нататъшното сътрудничество между тях, за да се увеличи прозрачността на ПОО и насърчи мобилността и ученето през целия живот.
- (15) Настоящата препоръка е в съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, тъй като не замества или определя националните системи на осигуряване на качество. Рамката не определя особена система или подход за постигане на качество, но предвижда общи принципи, критерии за качество, примерни дескриптори и показатели, които могат да помогнат за оценката и подобряването на съществуващите системи и предвиждания.

С НАСТОЯЩОТО ПРЕПОРЪЧВА НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ:

1. да използват и развият допълнително Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, критериите за качество, примерните показатели и референтните показатели, както са определени в приложения 1 и 2, да подобряват допълнително, реформират и развият своите системи на ПОО, да подкрепят стратегиите за учене през целия живот и прилагането на ЕКР и да насърчават културата за подобряване на качеството на всички равнища;
2. не по-късно от 2010 г. да изработят национален подход за прилагане на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, като включат социалните партньори и всички имащи отношение заинтересувани страни в съответствие с националното законодателство и практика. Това следва да включва определяне на известен брой общи показатели, които дават възможност за оценка и наблюдение на напредъка и улесняват прегледа;
3. да участват активно в ЕМОКПОО като основа за по-нататъшно разработване на общи принципи, референтни критерии и показатели, насоки и инструменти за подобряване на качеството на ПОО на национално, регионално и местно равнище, по целесъобразност;
4. да определят Национална референтна точка за осигуряване на качество (наричана по-нататък „НРТОК“) за ПОО, която да обединява съществуващите органи, действащи в тази област и да включва социалните партньори и съответните заинтересувани страни на национално и регионално равнище, така

³¹ Работен документ на службите на Комисията. Европейска система за кредитиране за професионалното образование и обучение; система за прехвърляне, натрупване и признаване на резултатите от обучението в Европа; SEC (2006) 1431 - 31 октомври 2006 г.

³² Заключение на Съвета и представителите на правителствата на държавите-членки, среща в рамките на Съвета относно общите европейски принципи за определяне и оценка на неформалното и неофициалното обучение 9175/04 EDUC 101 SOC 220 18 май 2004 г.

че да гарантира проследяването на инициативи и ефикасното разпространение на информация. Референтната точка следва:

- да осигурява на широк кръг заинтересувани страни информация относно дейностите на Европейската мрежа;
- да предоставя активна подкрепа за прилагането на Работната програма на Европейската мрежа;
- да предприема конкретни инициативи за насърчаване на по-нататъшното развитие на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в национален контекст.

5. на всеки три години да осъществява преглед на процеса на прилагане. Националните прегледи ще допринесат за организирането на европейски преглед от Комисията.

ПОДКРЕПЯ НАМЕРЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА:

1. да подкрепи държавите-членки в осъществяването на горепосочените задачи, по-конкретно като улеснява сътрудничеството и взаимното обучение, като провежда изпитания и разработва справочен материал и предоставя информация относно развиването на качеството на ПОО в страните от ЕС;
2. развива ролята на ЕМОКПОО, като допринася за развитието в тази област чрез конкретни предложения и инициативи;
3. наблюдава дейностите, предприети от държавите-членки в отговор на настоящата препоръка и доклад, три години след приемането ѝ от Европейския парламент и Съвета, относно придобития опит и последствията за бъдещето, включително, ако е необходимо, преглед на настоящата препоръка.

Съставено в Брюксел на

За Европейския парламент:
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ЕВРОПЕЙСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВО: КРИТЕРИИ ЗА КАЧЕСТВО И ПРИМЕРНИ ДЕСКРИПТОРИ³³

Приложението предоставя общи критерии за качество и примерни дескриптори в подкрепа на държавите-членки, по целесъобразност, при прилагането на рамката³⁴.

Критерии за качество	Примерни дескриптори на равнище система	Примерни дескриптори на равнище доставчик на ПОО
<i>Планирането отразява стратегическа позиция, споделяна от заинтересуваните страни и включва изричните цели/насоки, действия и показатели</i>	<p>Целите/насоките на ПОО са описани в средносрочен и дългосрочен план и са обвързани с европейските цели</p> <p>Съответните заинтересувани страни участват в определянето на целите и насоките на ПОО на различни равнища</p> <p>Плановите се установяват и наблюдават чрез специфични показатели (критерии за успех)</p> <p>Установени са механизми и процедури за определяне на нуждите на обучението</p> <p>Създадена е информационна политика, която да гарантира най-добро разпространение на качествени резултати, при спазване на националните/регионални изисквания за защита на данните</p> <p>Определени са стандарти и насоки за разпознаване,</p>	<p>Европейските, националните и регионалните цели на политиката в областта на ПОО са отразени в местните планове, установени от доставчиците на ПОО</p> <p>Определени са и се наблюдават ясно определени цели и насоки</p> <p>Продължава консултацията със съответните заинтересувани страни с цел да се установят специфичните местни/индивидуални потребности</p> <p>Ясно са разпределени отговорностите по управлението на качеството и развитието</p> <p>Налице е предварително участие на екипа в планирането, включително по отношение на развитието на качеството</p> <p>Доставчиците организират съвместни инициативи с други доставчици на ПОО</p> <p>Съответните заинтересувани страни участват в процеса</p>

³³ По смисъла на препоръката, използваните определения се основават на речника на Cedefop относно качеството при обучението (работен документ, ноември 2003 г.) <http://communities.trainingvillage.gr/quality>

³⁴ Допълнителни уточнения относно показателите за качество са подробно описани в Приложение 2.

	<p>утвърждаване и удостоверяване на индивидуалните способности</p>	<p>на анализиране на местните потребности</p> <p>Доставчиците разполагат с ясна и прозрачна харта на учащия и е въведена система за качество</p>
<p><i>Плановете за прилагане включват консултации със заинтересуваните страни и включват изрични принципи</i></p>	<p>Плановете за прилагане са установени в сътрудничество със социалните партньори, доставчиците на ПОО и други заинтересувани страни на различните равнища</p> <p>Плановете за прилагане включват разглеждане на необходимите ресурси, на възможностите на потребителите и инструментите, както и необходимите насоки за подкрепа</p> <p>Насоките и стандартите са създадени с цел прилагането им на различни равнища</p> <p>Плановете за прилагане включват специфична подкрепа за обучение на учители и обучаващи</p> <p>Отговорностите на доставчиците на ПОО в процеса на прилагане са изрично описани и прозрачни</p> <p>Създава се национална и/или регионална рамка за осигуряване на качество, която включва насоки и стандарти за качество на равнище доставчик, чиято цел е да насърчават постоянното подобряване и саморегулирането</p>	<p>Ресурсите са подходящо съобразени/определени във вътрешен план с оглед постигането на целите, определени в плановете за прилагане</p> <p>Изрично се подкрепят уместни и всеобхватни партньорства с цел прилагане на планираните действия</p> <p>Стратегическият план за развитието на уменията на екипа определя потребностите от обучение за учители и обучаващи</p> <p>Екипът осъществява редовни обучения и развива сътрудничество със съответните външни заинтересувани страни, за да подкрепи изграждането на капацитет и подобряването на качеството и за да постигне по-добри резултати</p>

<p>Оценяването на резултатите и процесите, подкрепено с измерване, се извършва редовно</p>	<p>Създава се методологията за оценяване, която включва вътрешно и външно оценяване</p> <p>Участието на заинтересуваните лица в процеса на наблюдение и оценяване се одобрява и описва ясно</p> <p>Националните/регионалните стандарти и процеси за подобряване и осигуряване на качеството съответстват и са пропорционални на потребностите на отрасъла</p> <p>Системите подлежат на самооценка и външен преглед</p> <p>Прилагат се системи на ранно предупреждение</p> <p>Прилагат се показатели за изпълнение</p> <p>Събират се съотносими, редовни и последователни данни, за да се измери успеха и да се определят областите за подобрене Създават се подходящи методологии за събиране на данни, например въпросници и показатели/измервателни единици</p>	<p>Периодично се извършва самооценка/самооценяване в съответствие с националните и регионалните нормативни уредби/рамки или по инициатива на доставчиците на ПОО</p> <p>Оценяването и прегледът включват процеси и резултати от образованието, включително оценка на удовлетворението на клиентите, както и на постиженията на екипа</p> <p>Оценяването и прегледът включват подходящи и ефективни механизми за включването на вътрешни и външни заинтересувани страни, като мениджъри, учители, студенти, родители, служители, социални партньори и органи на местно управление</p> <p>Сравнителният анализ и сравнителните показатели се използват за взаимно обучение и подобрене на постиженията</p>
---	---	--

<p><i>Преглед</i></p>	<p>На всички равнища се определят процедури, механизми и инструменти за извършване на прегледа</p> <p>Процесите подлежат на непрекъснат преглед и се създават планове за действие за осъществяване на промени. Системите се развиват постоянно</p> <p>Насърчава се и се подкрепя сравнителният анализ в помощ на взаимното обучение между доставчиците на ПОО</p> <p>На обществеността се предоставя информация относно резултатите от оценяването</p>	<p>Събират се отзиви на обучаващите се относно учебната среда и опит, които се използват за информация при следващи действия</p> <p>На обществеността се предоставя широк достъп до информация относно резултатите от прегледа</p> <p>Процедурите относно отзивите и прегледа са част от процеса за стратегическо обучение в организацията</p> <p>Резултатите от процеса на оценяване се обсъждат със съответните заинтересувани страни и се изготвят съответни планове за действие</p>
-----------------------	--	---

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

НАБОР ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КАЧЕСТВОТО НА ПОО

Настоящото приложение предоставя всеобхватен набор от показатели в подкрепа на оценяването, наблюдението и подобряването на качеството на системите и доставчиците на ПОО. Наборът от показатели ще бъде допълнително развиван чрез двустранно и/или многостранно европейско сътрудничество, изградено въз основа на европейски данни и национални регистри.

<i>Показател</i>	<i>Вид на показателя</i>	<i>Обосновка на политиката</i>	<i>Приложим спрямо</i>
Общи показатели за осигуряване на качество			
<p style="text-align: center;">№ 1</p> <p>Значение на системите за осигуряване на качество за доставчиците на ПОО:</p> <p>а) дял на доставчиците, използващи вътрешните системи на подобряване на качеството, определени от закон/по собствена инициатива</p> <p>б) дял на акредитираните доставчици на ПОО</p>	<p><i>Контекст/Входен показател</i></p>	<p>Насърчаване на културата на подобряване на качеството на равнище доставчици на ПОО</p> <p>Повишаване на прозрачността на качеството на обучение</p> <p>Подобряване на взаимното доверие в предоставянето на обучение</p>	<p>НПО³⁵</p> <p>ППО³⁶</p>
<p style="text-align: center;">№ 2</p> <p>Инвестиции в обучението на учители и обучаващи:</p> <p>а) дял на учителите и обучаващите, участващи в допълнително обучение</p> <p>б) размер на инвестираните средства</p>	<p><i>Входен показател/Показател за процеса</i></p>	<p>Насърчаване съпричастността на учители и обучаващи в процеса на развиване на качеството на ПОО</p> <p>Подобряване на способността на ПОО да отговори на променящите се потребности на пазара на труда</p> <p>Повишаване на индивидуалните способности за изграждане на капацитет за обучение</p> <p>Подобряване на постиженията на</p>	<p>НПО</p> <p>ППО</p>

³⁵ Начално професионално обучение
³⁶ Продължаващо професионално обучение

		обучавания	
<i>Показател</i>	<i>Вид на показателя</i>	<i>Обосновка на политиката</i>	<i>Приложим спрямо</i>
Показатели в подкрепа на целите за постигане на качество на политиките в областта на ПОО			
<p>№ 3</p> <p>Процент на участието в програмите за ПОО:</p> <p>Брой на участниците в програмите за ПОО според вида на програмата и индивидуалните критерии³⁷</p>	<p><i>Входен показател/Показател за процеса/Показател за резултата</i></p>	<p>Получаване на основна информация на равнище система и доставчици относно привлекателността на ПОО</p> <p>Целева подкрепа за увеличаване на достъпа до ПОО, включително на групите в неравностойно социално положение</p>	<p>НПО³⁸</p> <p>ППО</p> <p>ОПЗ (Учене през целия живот):</p> <p>Процент от населението, одобрен за официалните програми за ПОО</p>
<p>№ 4</p> <p>Процент на завършване на програмите за ПОО:</p> <p>Брой на успешно завършени/изоставени програми за ПОО според вида на програмата и индивидуалните критерии.</p>	<p><i>Показател за процеса/Изходен показател/Показател за резултата</i></p>	<p>Получаване на основна информация относно образователните постижения и качеството на процеса на обучение</p> <p>Изчисляване на процента на отпадащите от обучението в сравнение с процента на участие</p> <p>Подкрепа за успешно завършване като една от основните цели за постигане на качество</p>	<p>НПО</p> <p>ППО (когато е приложимо)</p>

³⁷ Освен основната информация относно пола и възрастта, могат да бъдат използвани други социални критерии, като например ранно отпадане от училище, върхови образователни постижения, мигранти, етнически малцинства, лица с увреждания, процент на безработицата и др.

³⁸ Преди студентът да бъде снетен за участник е необходим шестседмичен период на обучение

		на ПОО Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно социално положение	
Показател	Вид на показателя	обосновка на политиката	Приложим спрямо
<p>№ 5</p> <p>Процент на намиране на работа по програмите за ПОО:</p> <p>а) ориентирани на обучаващите се по ПОО в рамките на 6-12-36 месеца след завършване на обучението според вида на програмата и индивидуалните критерии;</p> <p>б) дял на обучаващите се по ПОО, намерили работа в рамките на 6-12-36 месеца след завършване на обучението според вида на програмата и индивидуалните критерии.</p>	<p><i>Показател за резултат</i></p>	<p>Подкрепа на професионалната пригодност</p> <p>Подобряване на способността на ПОО да отговори на променящите се потребности на пазара на труда</p> <p>Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно социално положение</p>	<p>НПО (включително информация относно посоката, поета от отпадащите от училище)</p> <p>ППО</p>
<p>№ 6</p> <p>Използване на придобитите умения на работното място:</p> <p>а) информация относно длъжността, получена от отделните лица след</p>	<p><i>Показател за резултат</i></p> <p>(комбинация от качествени и количествени</p>	<p>Увеличаване на професионалната пригодност</p> <p>Подобряване на способността на ПОО да отговори на променящите се потребности на пазара</p>	<p>НПО</p> <p>ППО</p>

завършване на обучението според вида на обучението и индивидуалните критерии б) процент на удовлетворение на отделните лица и на работодателите от придобитите умения/способности	данни)	на труда Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно социално положение	
Показател	Вид на показателя	обосновка на политиката	Приложим спрямо
Допълнителна информация			
№ 7 Процент на безработицата ³⁹ според индивидуалните критерии	<i>показател за контекста</i>	Основна информация за политиката за вземане на решения на равнище система на ПОО	НПО ППО
№ 8 Превес на уязвими групи: а) процент на участници в ПОО, класифицирани като групи в неравностойно положение (в определени райони или области, привличащи работна ръка) според възрастта и пола;	<i>показател за контекста</i>	Основна информация за политиката за вземане на решения на равнище система на ПОО Подкрепа за достъпа до ПОО на групите в неравностойно социално положение Подкрепа за	НПО ППО

³⁹ Дефиницията на МОТ и ОИСР: лица между 15 и 74 години, които активно търсят работа и са готови да започнат да работят

б) процент на успеваемост на групите в неравностойно положение според възрастта и пола		предоставяне на подходящо обучение за групите в неравностойно социално положение	
<i>Показател</i>	<i>Вид на показателя</i>	<i>обосновка на политиката</i>	<i>Приложим спрямо</i>
<p>№ 9</p> <p>Механизми за определяне на потребностите от обучение на пазара на труда:</p> <p>а) Информация относно механизмите, създадени с цел да определят променящите се изисквания на различни равнища;</p> <p>б) доказателства за тяхната полезност.</p>	<p><i>Контекстен/Входящ показател</i></p> <p>(информация относно качеството)</p>	<p>Подобряване на способността на ПОО да отговори на променящите се потребности на пазара на труда</p> <p>Подкрепа на професионалната годност</p>	<p>НПО</p> <p>ППО</p>
<p>№ 10</p> <p>Схеми, използвани за насърчаване на по-лесен достъп до ПОО:</p> <p>а) Информация относно съществуващите на различни равнища схеми;</p>	<p><i>Показател за процеса</i></p> <p>(информация относно качеството)</p>	<p>Подкрепа за достъпа до ПОО, включително на групите в неравностойно социално положение</p> <p>Подкрепа за предоставянето на подходящо обучение</p>	<p>НПО</p> <p>ППО</p>

б) доказателства за тяхната полезност.			
---	--	--	--